

[Tholstrup.]

omsætningshastigheden, og den ligger forskelligt indenfor de forskellige brancher og forskelligt indenfor de forskellige egne og for de forskellige personer, om de er mere eller mindre dygtige købmænd. Den dygtige købmand, der kan omsætte hurtigt, får en urimelig høj avance, medens den mindre dygtige, som omsætter langsomt, får en urimelig lille avance, til trods for at avancen måske er den samme i kroner og øre. Derfor er det en håbløs opgave, og jeg er enig med det ærede medlem hr. Rager i, at det er ikke nogen misundelsesværdig opgave, priskontrol skal tage sig på. Men den er inderligt overflødig, og derfor må vi selvfølgelig gå imod en sådan bestemmelse.

Der er i dag i et af dagbladene et interview med landstingsmand Moesgaard, en af venstrømændene fra den tid, da dette parti hyldede liberale synspunkter. Han siger, at der er for få købmænd i rigsdagen; han har altså ikke selv kunnet øve tilstrækkelig indflydelse indenfor sit parti til, at det kan tilfredsstille ham, man han siger lige netop det, der skal siges i dag. Han siger i denne avisudtalelse — hvis jeg må have lov at citere noget af den —:

„men fra 1932, da vi fik valutacentralen, gik det tilbage.“

— altså da vi begyndte at lave kontrol. —

„Jeg holder på frihandel. Det er det eneste, der kan redde Danmark og få priserne ned.“

Højtærede minister, De er i politisk samarbejde med venstre. Lyt til denne fornuftige købmand, for han siger sandheden, og lad os så blive fri for al denne socialisme; det klæder hverken konservative eller venstre, som er liberale.

Aksel Larsen: Jeg har pligt til at formode, at det ærede medlem hr. Tholstrups tale om hvidt sukker, der bliver sort, om gode og dårlige lastbiler og om total frigivelse af Danmarks import har umiddelbar forbindelse med det lovforslag, der behandles her, og det er muligt, det er min skyld, at jeg ikke har begrebet, hvilken forbindelse der er mellem det ærede medlem hr. Tholstrups tale og det lovforslag, der her behandles.

Jeg er i den situation, at jeg ligervis som de fleste af ordførerne kan give lovforslaget min anbefaling. Men det skal ikke være nogen hemmelighed, at min anbefaling ikke er varmere end de fleste af de foregående ordføreres. Der er blot det ved det, at der måske er en forskel på vor opfattelse af lovforslaget, at der måske er forskellige års-

ger til, at vor anbefaling er blevet, skal jeg sige, noget valen. For vort vedkommende er årsagen den, at lovforslaget med hensyn til det beskedne område, det omfatter, ikke forekommer os tilstrækkeligt effektivt, tilstrækkeligt kraftigt og utvetydigt udformet. Det må vi se nærmere på under behandlingen, og vi må gøre forsøg på, om vi ikke kan få noget virkelig godt ud af det.

Lovforslaget er jo et led i påskeforliget, og det interesserer mig, hvornår den resterende del af påskeforliget kommer. Hvad dette påskeforlig angår, er vi i den noget barokke, men, når man tager hensyn til rigsdagens og flertalspartierne arbejdsform, efterhånden naturlige situation, at man i huj og hast slutter et såkaldt storpolitisk forlig uden at undersøge, om det teknisk kan føres ud i praksis, og uden at være helt klar over, hvad det er, man er enig om. Når man bagefter kigger på det, bliver man for det første uenig om, hvad det var, man var enig om, og for det andet støder man på en række tekniske vanskeligheder, som bevirker, at man enten må ændre det, man tilsyneladende var enig om, eller at man må forhandle om, hvordan man nu skal klare situationen.

Der blev gjort så meget væsen ud af den tanke, der påstås at være nedlagt i det foreliggende lovforslag, at lønforhøjelserne i marts ikke skulle have lov til at indgå i avancerne, og der blev gjort så meget væsen ud af, at hudeordningen skulle skaffe forbrugerne billigere kød og i det hele taget skulle medføre en masse fordele for forbrugerne. Jeg venter spændt på, hvornår der kommer noget resultat ud af denne hudeordning, som, såvidt jeg har kunnet følge med i den offentlige debat, er forladt af guder og mennesker eller i det mindste af den højtærede landbrugsminister, og som teknikerne påstår simpelthen ikke kan praktiseres i den form, man vedtog. Men der er grund til at fæstne sig ved dette, at man med brask og bram slutter et storpolitisk forlig om økonomiske problemer og så en måned efter ikke er i stand til at omsætte forliget i praksis.

Det foreliggende lovforslag vil jeg som sagt medgive min anbefaling, men jeg vil samtidig tillade mig at spørge, hvor meget det i grunden er værd. Det giver priskontrolrådet myndighed

„til at foretage reguleringer af hidtil anvendte nettoavancer for, i tilfælde hvor dette skønnes rimeligt, at imødegå virkningerne af de ved den pr. 1. marts 1951 indtrådte lønstigning forøgede udgifter“. Jeg tror, det ligger således, at disse lønstig-